

Moltíssimes gràcies president de l' Institut d'Estudis Ceretans, amigues i amics, benvinguts tots a Puigcerdà, a aquesta sala de convencions del Museu Cerdà, precisament lloc de trobada de les novenes Trobades Culturals Pirinenques.

L'any passat ens vam trobar tots plegats a Andorra, a Escaldes-Engordany, per reflexionar com cada any sobre un tema que tingui relació amb el Pirineu i que després es publica en un llibre, amb motiu d'aquestes trobades.

Ja fa uns quants anys que parlem del Pirineu, sobre la realitat política, sobre les crisis al Pirineu, sobre la comunicació al Pirineu, pensant en el passat i el futur de la nostra terra, sobre si es pot viure al Pirineu en el segle XXI, i l'any passat es va enfocar des del punt de vista més turístic, reflexionant sobre un tema important com és la marca *Pirineus*.

Enguany el tema escollit és la frontera, i res millor que fer-ho que aquí precisament, a Puigcerdà.

Una de les característiques consubstancials de la nostra serralada, del Pirineu, és precisament aquesta qüestió, ser territori fronterer, ser territori de pas, ser territori d'intercanvi i a més a més, mercès a una geografia extraordinàriament tan marcada que l'únic lloc en la geografia on això no es produeix o la frontera natural no coincideix amb l'administrativa és a la Cerdanya.

Potser aquí és on té més sentit parlar de fronteres.

Les fronteres sempre han estat territoris d'intercanvi, d'intercanvis de tota mena; intercanvis socials, culturals, econòmics, territoris d'oportunitat, territoris de conflictes i de guerres, de traves, de divisions administratives.

En l'Europa del segle XXI aquestes fronteres que han sigut de vegades llocs de pas i de vegades llocs de conflictes s'han convertit en uns espais de cooperació transfronterera.

Afortunadament, en aquest marc que vivim avui, en aquesta Europa dels 27 estats que formen la Unió Europea, en els països que formem part del Vell Continent les fronteres de mica en mica van

Albert Piñeira i
Brosel, alcalde de
Puigcerdà

desapareixent, i a la Unió Europea, com us deia, els espais transfronterers han esdevingut marc de cooperació.

La major part de la població de la Unió Europea, gairebé el 70% de la població, viu en una comunitat autònoma, en un *land*, en una regió, en un departament que és territori fronterer. Per tant és un tema cabdal, i ho és també a casa nostra.

La frontera, a nosaltres com a cerdans, ens ha marcat des de sempre, sobretot des del tractat dels Pirineus. Ho coneixem des del punt de vista administratiu, pel que suposa estar partits entre dos estats, una part al costat de la Baixa Cerdanya. Hi ha paraules molt lligades a la nostra història –*exili, contraban...*– que estan intrínsecament també lligades al concepte de frontera i sense la qual aquestes no tindrien sentit.

I la història de la nostra comarca, de Puigcerdà i la Cerdanya, en part s'explica precisament per aquesta peculiaritat.

Per tant, jo crec que és bo que hi reflexionem, però sobretot, més que fer una mirada al passat, al fet de ser un territori fronterer, pensar en el temps futur, com podríem col·laborar perquè aquestes fronteres que es van posar cada vegada més es vagin desdibuixant. Ja n'estan molt, de desdibuixades; malgrat això, encara en queda alguna reminiscència.

La frontera, del tot del tot, no desapareix. Sempre hi és en l'imaginari col·lectiu.

És clar que si aquesta frontera avui dia ha desaparegut, i a Puigcerdà i a la Cerdanya també –en tenim exemples claríssims–, cal mirar per tirar endavant projectes socials, com pugui ser l'hospital transfronterer, que el tenim aquí al costat mateix, o l'escorxador transfronterer, o que aquest any algunes iniciatives que hem emprès en matèria de turisme i la xarxa de serveis del Pirineu també les hem fet amb aquesta vocació transfrontera.

I ens hem dotat també d'eines, com la Comunitat de Treball dels Pirineus, que ara passarà a presidir Andorra, o com ho són les AECT, les agrupacions europees de cooperació territorial.

Avui toca parlar de frontera, des del punt de vista econòmic, des del punt de vista cultural, des del punt de vista natural, des del punt de vista històric i sobretot des del punt de vista de les col·laboracions que ens ofereix aquest marc que és el territori d'unió de les diferents contrades. I en el cas de l'aportació d'avui, jo voldria que es parlés de la relació entre la Catalunya del nord i la Catalunya del sud i Andorra.

Per tant, moltíssimes gràcies a tots, espero que aquestes jornades siguin profitoses.

I aprofito molt especialment per agrair-vos a tots els presents que ens acompanyeu en aquest acte i especialment a les entitats i associacions que fan possible aquestes Trobades Culturals Pirinenques: l'Àmbit de Recerques del Berguedà, el Centre d'Estudis Ribagorçans, l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, l'Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell, el Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès, l'Institut d'Estudis Aranesi, els Amics de Besalú i el seu Comtat, la Societat Andorrana de Ciències i per descomptat també, als amfitrions d'aquesta edició, que són els que han organitzat les novenes jornades, l'Institut d'Estudis Ceretans. Moltíssimes gràcies a tots i que gaudiu i aprofiteu aquest fòrum de debat i reflexió.

Moltes gràcies.